

Křesťanské zasvěcení

Rudolf Steiner

Rudolf Steiner hovoří o třech cestách zasvěcení: o východní cestě jógy, o křesťanském zasvěcení a rosikruciánském zasvěcení, které se nachází mezi prvními dvěma. Čistě křesťanská cesta je pro dnešního člověka, jak uvádí, obtížná, proto je zde jako moderní cesta také cesta rosikruciánská; nicméně se v této kapitole u křesťanské cesty zastavíme, a to úryvkem z mnichovské přednášky z 6. června 1907.

Vytvoření základního pocitu pomocí prožívání Janova evangelia

[...] Popišme si cestu ryze křesťanskou. Co do metody je předepsána v nejhlubší křesťanské knize, které zástupci křesťanské teologie rozumí nejméně, v Janově evangeliu, a co do obsahu v Apokalypse neboli tajném Zjevení.

Janovo evangelium je úžasná kniha; člověk ho musí žít, nikoli jen číst. Může ho žít, pochopí-li, že to, co v něm stojí, jsou předpisy pro vnitřní život a že je třeba, aby na ně správně nahlížel. Křesťanská cesta od svého adepta vyžaduje, aby Janovo evangelium pokládal za meditační knihu. Základním předpokladem, který u rosikruciánského školení víceméně odpadá, je ten, aby člověk měl nejpevnější víru v osobnost Ježíše Krista. Musí v sobě nést přinejmenším možnost víry v to, že tato nejvyšší individualita, tento vůdce ohnivých duchů sluneční doby, byla jako Ježíš Nazaretský fyzicky vtělena; že to nebyl jen „prostý muž z Nazareta“, že to nebyla individualita, jako byli Sokrates, Platon nebo Pythagoras. Adept musí nahlédnout jeho zásadní odlišnost ode všech ostatních. Musí v něm poznat bohočlověka jedinečné povahy, chce-li absolvovat ryze křesťanské školení, jinak nebude mít ten správný základní pocit, který se jako probouzející rozline v jeho duši. Proto musí dokázat skutečně věřit v první slova Janova evangelia: „Na počátku byl Logos, ten Logos byl u Boha, ten Logos byl Bůh“, až ke slovům: „A Logos se stal tělem a přebýval mezi námi.“ Tentýž duch tedy, který byl vládcem ohnivých duchů, který byl spjat s přetvořením Země a jehož také nazýváme duchem Země, skutečně přebýval mezi námi v tělesné schráně, skutečně spočíval ve fyzickém těle. To musí adept uznávat. Jestliže to nedokáže, pak ať raději podstoupí jiné školení. Kdo si však v tomto základním předpokladu každé ráno, po celé týdny a měsíce v duši vyvolává slova Janova evangelia až k místu: „plný milosti a pravdy“, a to tak, aby jim nejen rozuměl, ale aby v nich žil, v tom rozvinou sílu probouzející duši. Nejsou to totiž obyčejná slova, nýbrž probouzející síly, které v duši vyvolávají jiné síly. Žák jenom musí mít trpělivost a znovu a znovu, každý den, si je vyvolávat v duši. Probuzením zcela určitých citů pak budou probuzeny síly, které vyžaduje křesťanské školení. Křesťanská cesta je cestou více vnitřní, kdežto v rosikruciánském školení je cit rozněcován na vnějším světě.

Umývání nohou

Křesťanská cesta je cestou probouzení citů. Je to sedm stupňů citu, které musí být probuzeny. K tomu přistupují další cvičení, která jsou dávana jen od člověka k člověku a jsou přizpůsobena konkrétnímu charakteru. Bezpodmínečně nutné je však prožít 13. kapitolu Janova evangelia - prožít ji tak, jak to nyní vylíčím. Učitel praví žákovi: Musíš v sobě rozvinout zcela určité city. Představuj si toto: Rostlina vyrůstá z půdy. Stojí výše než nerostná půda, z níž vyrůstá, ale potřebuje ji. Ona jako to vyšší by nemohla být bez toho, co je nižší. A kdyby rostlina mohla myslet, musela by zemi říci: Jsem sice výše než ty, bez tebe však nemohu být - a vděčně by se k ní musela sklonit. Stejně by to muselo učinit zvíře vůči rostlině, neboť bez rostliny by nemohlo být, a stejně tak člověk vůči zvířeti. A až člověk vystoupí výš, nutně si řekne: Nikdy bych nemohl stát na svém stupni, kdyby nebylo stupně, který je nižší. - A vděčně se k němu musí sklonit, neboť on mu umožnil existenci. Žádná bytost na světě by nemohla existovat bez toho nižšího, jemuž by musela být vděčná. Ani Kristus jako to nejvyšší by tak nemohl existovat bez dvanácti [učedníků] a ve 13. kapitole Janova evangelia je nesmírně působivě podán cit vděčnosti, s nímž se k nim sklání: on, jako ten nejvyšší, umývá svým žákům nohy.

Představíme-li si, že toto procitá v lidské duši jako základní cit - jestliže žák žije týdny a měsíce v rozjímání a kontemplaci, která mu v duši prohloubí základní cit, že vyšší má vděčně shlížet k nižšímu za to, že mu dává možnost žít - pak tím probudíme první základní cit; dostatečně jsme ho pak okusili ve chvíli, kdy se objeví určité příznaky: jeden vnější příznak a jedna vnitřní vize. Tím vnějším příznakem je, že má člověk pocit, jako by mu nohy omývala voda; ve vnitřní vizi vidí sám sebe jako Krista, který umývá nohy dvanácti [učedníkům]. To je první stupeň, stupeň umývání nohou. Není to jen historická událost; tuto událost ze 13. kapitoly Janova evangelia může každý prožít. Je to vnější symptomatický výraz toho, že člověk ve svém citovém světě postoupil natolik, že to může prožít, a nemůže ve svém citovém světě postoupit tak daleko, aniž se tento příznak objeví.

Bičování, nasazení trnové koruny a ukřižování

Druhým stupněm, bičováním, člověk projde tehdy, pohrouží-li se do následující představy: Jak ti bude, když se na tebe ze všech stran pohnou životem působené bolesti a rány důtkami? Stůj zpříma, posiluj se proti všemu utrpení, působenému životem, a snášej ho. - To je druhý základní cit, kterým je třeba projít. Příslušným vnějším pocitem je svědění a škrábání na všech místech zevního těla, projevem spíše vnitřním je vize, v níž člověk vidí sám sebe, jak je bičován, nejprve ve snu, pak ve vizi. Pak následuje třetí stupeň, kterým je nasazení trnové koruny. Tady musí člověk týdny a měsíce prožívat pocit: Jak ti bude, budeš-li mít nejen prožívat utrpení a bolesti života, ale bude-li dokonce to nejsvětější, tvá duchovní bytost, zahrnováno výsměchem a pohrdáním? - A opět si žák nesmí naříkat, ale musí mu být jasné, že i přesto musí stát zpříma. Rozvíjením vnitřní síly musí i přes výsměch a pohrdání dokázat zpříma stát. Ať už jeho duši hrozí zničit cokoli, on stojí zpříma! Ve vnitřní astrální vizi pak uvidí sám sebe s trnovou korunou a na hlavě bude pociťovat vnější bolest. To je příznakem, že ve svém citovém světě pokročil dostatečně daleko, aby směl učinit tyto zkušenosti.

Čtvrtým stupněm je ukřižování. Žák v sobě musí opět rozvinout zcela určitý cit. Dnes člověk ztotožňuje se svým Já své tělo. Kdo chce projít křesťanským zasvěcením, musí si zvyknout nést své tělo světem tak, jako neseme nějaký cizí předmět, třeba

stůl. Jeho tělo se mu musí stát cizím. Jako něco cizího ho nese do dveří, jako něco cizího ho nese ze dveří. Jakmile člověk v tomto základním citu dostatečně pokročí, ukáže se mu to, co se nazývá zkouškou krve. Na jistých místech dojde k takovému zčervenání kůže, že si člověk může vyvolat rány Kristovy na rukou, na nohou a na pravé straně prsou. Je-li člověk schopen rozvinout v sobě na základě citové vřelosti zkoušku krve, což je vnější příznak, dostaví se i vnitřní, astrální vize, v níž vidí sám sebe ukřižovaného.

Mystická smrt, uložení do hrobu a nanebevstoupení

Pátým stupněm je mystická smrt. Člověk se pozvedá víc a víc k pocitu: Patřím do celého světa. Samostatnou bytostí jsem stejně málo jako prst mé ruky. - Cítí se být začleněn do celého ostatního světa, jako by k němu náležel. Pak prožívá, jako by všechno kolem něj temnělo, jako by jej zahalovala černá temnota, jako opona, která kolem něj houstne. Po tuto dobu poznává adept křesťanského zasvěcení všechno utrpení a bolest, všechno zlo a neštěstí, které ulpívá na stvoření. To je sestup do pekel; to musí každý prožít. Pak nastává něco, jako by se opona roztrhla, a člověk pak vidí do duchovních světů. To se nazývá roztržením opony.

Šestým stupněm je uložení do hrobu a zmrtvýchvstání. Jestliže člověk natolik pokročí, musí dokázat říci: Již jsem si zvykl považovat své tělo za něco cizího, nyní však na všechno na světě pohlížím jako na něco natolik blízkého, jak je mi blízké mé vlastní tělo, které bylo koneckonců vzato jen z těchto látek. Každá květina, každý kámen je mi blízký jako mé tělo. - Pak je člověk pohřbený v planetě Zemi. Tento stupeň je nutně spojen s novým životem, s pocitem sjednocení s nejhlubší duší planety, s duší-Kristem, jenž praví: „Ten, který se mnou jí chléb, zvedl proti mně patu“ (J 13,18).

Sedmý stupeň, nanebevstoupení, není možné popsat. Člověk musí mít duši, která již není odkázána na myšlení skrze nástroj mozku. Abychom pocítili, čím adept prochází a co se nazývá nanebevstoupením, musíme mít duši, která tento cit dokáže prožít.

Podstatou křesťanského zasvěcení je průchod stavy pokorne oddanosti. Kdo jimi takto s vážností projde, ten prožije své zmrtvýchvstání v duchovních světech. Ne každý to dnes může provést. Proto je nutné, aby existovala jiná metoda, která vede k vyšším světům. To je metoda rosikruciánská.